

Dosarul nr. 3ra-564/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul central (jud. S. Dimitriu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

ÎNCHEIERE

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea cererii de recurs depusă de către Octavian Umaniuc,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Octavian Umaniuc împotriva Serviciului Vamal cu privire la contestarea actului administrativ, anularea răspunsului la cererea prealabilă, restabilire la lucru și repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Octavian Umaniuc și a fost menținută hotărârea din 02 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central,

constată:

La data de 06 septembrie 2017 Octavian Umaniuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal cu privire la contestarea actului administrativ, anularea răspunsului la cererea prealabilă și restabilire la lucru.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, din anul 1991 a fost încadrat la lucru în cadrul Biroului vamal Ungheni, iar pe parcursul activității sale nu i-au fost aplicate careva sancțiuni disciplinare sau de orice alt gen.

A menționat că, pe parcursul activității sale, a beneficiat de mulțumiri pentru lucru efectiv și calitativ, inclusiv și pentru educarea personalului nou, precum și a depistat mărfuri ilegale sau contrabandă, aduse de către persoane fizice sau juridice. Prin acțiunile respective, statul a beneficiat de mai multe mijloace bănești sau materiale confiscate de la contravenienți/infractori, inclusiv, datorită activității sale, au fost depistate și mijloacele bănești nedeclarate (102000 de Euro în anul 2010).

A afirmat că, a trecut de mai multe ori cursurile de formare profesională organizate în SUA și organele competente din Republica Moldova, i-a fost acordat certificat de merit din partea Organizației Internaționale Vamale.

A relevat că, activând în cadrul PVFI Ungheni, a executat graficul de serviciu pentru luna aprilie, aprobat la data de 28 martie 2017 de către Eduard Frumusachi, însă a fost transferat la PVFI Sculeni, prin ordin și conform graficului de serviciu modificat pentru luna aprilie 2017, pentru PVFI Sculeni.

A mai relevat că, în graficul de serviciu pentru PVFI Sculeni a fost indicat că, este obligat să execute tura de 28/29 aprilie 2017.

A declarat că, în ordinul de transfer nu a fost indicat clar când el a fost obligat să se prezinte la serviciu la PVFI Ungheni. La fel, graficul de serviciu pentru luna aprilie 2017, aprobat la data de 28 martie 2017 de către Eduard Frumusachi, modificat, nu i-a fost prezentat pentru cunoștință și nu era clar cum urma să fie executat graficul de serviciu inițial, deoarece intra în conflict cu graficul de serviciu modificat, pentru luna aprilie, pentru PVFI Sculeni și ordinul de transfer.

A invocat că, în legătură cu faptul că, au apărut contraziceri, a contactat-o pe Elena Linnic și a solicitat careva lămuriri referitor la executarea graficului de serviciu și a ordinului de transfer. Din explicațiile primite de la Elena Linnic a înțeles că, după turul de noapte 28/29 aprilie 2017, cum și de obicei, el are zilele de 29 și 30 aprilie repaus. Respectiv, a înțeles că, începând cu luna mai 2017, revine la lucru la PVFI Ungheni pentru a activa în regim normal, conform graficului de serviciu pentru luna mai.

A menționat că, această concluzie reiese și din prevederile Codului muncii, care stabilește săptămâna de lucru normală în mărime de 40 ore de lucru.

A notat că, din data de 24 aprilie, după turul de noapte 28/29, a avut 36 de ore lucrate, respectiv, în cazul în care era să execute tura de 30 aprilie/01 mai avea adunate 48 de ore de lucru.

A specificat că, în graficul de serviciu pentru luna aprilie 2017 pentru PVFI Ungheni a fost indicată ziua de 29 aprilie, pe când în graficul de serviciu modificat, pentru luna aprilie pentru PVFI Sculeni, a fost indicată tura 28/29 (tura nr. 4).

A susținut că, în ambele grafice de serviciu este indicat că, turul de noapte se încetează la ora 20.00, iar turul de zi se începe la ora 08.00. Respectiv, el fizic nu putea să se prezinte la serviciu la PVFI Ungheni.

A afirmat că, conform art. 107 alin. (4) din Codul muncii, durata repausului zilnic, cuprinsă între sfârșitul programului de muncă într-o zi și începutul programului de muncă în ziua imediat următoare, nu poate fi mai mică decât durata dublă a timpului de muncă zilnic. Respectiv, prezentarea sa la lucru la data de 29 aprilie ar fi ilegală.

A relatat că, în legătură cu faptul că, în graficul de serviciu pentru luna aprilie pentru PVFI Ungheni n-au fost operate modificări și data de 29 aprilie nu a fost exclusă, a considerat că, data de 30 aprilie și 01 mai tot n-au fost excluse din greșală, când a fost transferat.

A declarat că, având repaus de 2 zile, s-a deplasat la Iași, la soția sa și copil, însă la data de 30 aprilie 2017 a primit un sunet de la colegi și s-a deplasat la serviciu, la PVFI Ungheni, unde și s-a prezentat la ora 07.52.

A invocat că, raportul referitor la lipsa sa la serviciu a fost semnat de către S.Bacalu la data de 01 mai 2017, însă în ancheta de serviciu a fost indicat faptul că, lipsa sa la locul de muncă a fost constatată de către V. Parfene.

A specificat că, în ancheta de serviciu este indicat faptul că, Elena Linnic nu i-a dat careva răspunsuri referitor la regimul de lucru, fapt ce nu corespunde realității, însă în ancheta de serviciu este indicat că, chestii, care a indicat în explicații, nu corespund realității.

A relevat că, nu a participat la efectuarea anchetei de serviciu și a fost lipsit de drepturile sale de a prezenta probe și de a da explicații.

A menționat că, la data de 20 iulie 2017 a înaintat în adresa Serviciului Vamal cerere prealabilă, însă prin răspunsul 4-546/17 din 03 august 2017 Serviciul Vamal a respins cererea prealabilă ca fiind tardivă.

A considerat că, a fost destituit ilegal din funcția de inspector principal.

A solicitat anularea ordinului pârâtului nr. 674-p din 20 iunie 2017 cu privire la sancționarea sa și a răspunsului pârâtului la cererea prealabilă și restabilirea sa în funcția de inspector principal, Biroul vamal Centru.

Ulterior, Octavian Umanuc a depus cerere de concretizare a cerințelor, solicitând anularea ordinului pârâtului nr. 674-p din 20 iunie 2017 cu privire la sancționarea sa și a răspunsului pârâtului la cererea prealabilă, restabilirea sa în funcția de inspector principal, Biroul vamal Centru, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului moral în sumă de 30000 de lei.

Prin hotărârea din 02 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central pretenția cu privire la anularea răspunsului la cererea prealabilă a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, iar restul pretențiilor au fost respinse ca fiind tardive.

Prin decizia din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Octavian Umanuc și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel a reținut că, în speță, având în vedere faptul că, Octavian Umanuc a făcut cunoștință cu ordinul cu privire la sancționarea sa la data de 20 iunie 2017, termenul de adresare în instanța de judecată a expirat la data de 21 iulie 2017, însă cererea de chemare în judecată a fost înregistrată la Judecătoria Chișinău, sediul central la data de 06 septembrie 2017, fiind depusă la oficiul poștal la data de 04 septembrie 2017, conform avizului poștal prezentat de apelant (f. d. 48).

Prin urmare, instanța de apel a conchis că, prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentului litigiu, just și întemeiat a soluționat litigiul, fiind emisă soluția legală, or, actele cauzei confirmă cu certitudine adresarea tardivă a lui Octavian Umanuc cu cerere de chemare în judecată, cu omiterea termenului de 30 zile prevăzut de art. 17 din Legea contenciosului administrativ și art. 60 alin. (3) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

La data de 12 martie 2019 Octavian Umanuc a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

A menționat că, prima instanță greșit a apreciat probele, anexate la cererea de chemare în judecată, precum și greșit a apreciat argumentele invocate de către intimat.

A susținut că, prima instanță a interpretat eronat legea.

A afirmat că, prima instanță, la emiterea hotărârii, s-a bazat doar pe prevederile pct. 22 din Hotărârea explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 22 decembrie 2014, fără a lua în considerare faptul că, în cazul în care cererea de chemare în judecată a salariatului va cuprinde mai multe cerințe, dintre care va face parte și repararea prejudiciului, atunci procedura prealabilă de soluționare se exclude.

A relevat că, de fapt, cerința sa a fost numai una – restabilire la lucru, cu anularea ordinului de sancționare. Respectiv, a considerat că, procedura prealabilă în cazul dat nu se exclude.

A declarat că, cererea prealabilă a fost respinsă din motivul că, este tardivă, dar nu din motivul că, urma să fie examinată imediat de către instanța de judecată.

A mai declarat că, în ședința de judecată au fost prezentate probe, care confirmă că, cererea prealabilă a fost depusă în termen, fiind expediată prin intermediul poștei.

A invocat că, judecarea cauzei de către instanța de apel a avut un caracter formal și superficial, fiind menținute greșelile admise de către prima instanță.

Prin referința depusă la data de 16 aprilie 2019 Serviciul Vamal a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a

recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede astfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților decizia contestată la data de 06 decembrie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent lipsesc la dosar.

Astfel, recursul, depus la data de 12 martie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul depus de către Octavian Umanuc nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de către Octavian Umanuc, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către Octavian Umanuc ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Octavian Umanuc se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu